

A szabadság és gyarapodás értékrendje

Magyar jövőképek és nemzetstratégiai pillérek – 2.

Nemzeti jövőkép nélkül nem követhetünk nemzeti stratégiát, stratégia nélkül nincs iránytűnk, ezért a nemzet céljait összegző jövőkép a siker első feltétele. A jövőkép célokból áll, középtávú jövőkép esetén 2025-ig elérendő célokból. A célok függenek attól, hogy milyen örökséggel léptünk be a 21. századba. Attól is függenek, hogy merre tart a világ, hiszen az árral szemben hajózni nehezebb, mintha ráülünk korunk nagy hullámaira. Azt is tudnunk kell, hogy mire vagyunk képesek és mire nem. Tetteinket –ahogy más nemzetek cselekedeteit is- érdekeink mozgatják, és az áll érdekünkben, amire szükségünk van. De mitől függ az, hogy mire vágyunk, és mire van igényünk? Attól, hogy mit tartunk fontosnak, és mit nem, tehát attól, hogy milyen az értékrendünk. Senkit nem lehet tartósan és eredményesen olyan tettekre ösztönözni, amelyek ellentétesek vágyaival és álmaival, de milyen könnyű azt kérni valakitől, amit nagyon szeretne megtenni. A nemzeti sikerhez olyan célokat kell kitűzni, amire már régen vágyunk, mert ezek teljesítéséért hajlandóak vagyunk sokat, sőt mindent megtenni. Mire vágyunk mi magyarok, milyen a magyar értékrend?

Szélsőséges individualizmus

A nemzetközi és hazai értékutatások azt jelzik, hogy a magyar értékrend különleges, nem egyezik sem a nyugat-európai, sem az angolszász, sem az ázsiai, de még a szomszédos országok értékrendjével sem. Furcsa mód közelebb áll az angolszász értékrendhez, mint a nyugat-európaihoz, régióinkban a lengyelekkel mutatja a legtöbb rokonságot. Az angolszász és az európai értékrend közötti legnagyobb különbség az egyéni és közösségi értékek hangsúlyában van. Az angolszász erősen individuális, az európai erősen közösségi. A magyar értékrend a világ egyik legszélsőségebben individuális értékrendje: ötödik a világrangsorban, csak négy angolszász ország előz meg bennünket.

Szabadság és függetlenség

Ebből következik, hogy mi magyarok erősen vágyunk a szabadságra és függetlenségre: a világ első öt legerősebben szabadságszerető népe között vagyunk. A szabadság vágya jelenik meg az erős vállalkozói hajlamban, az állandó megújulási képességben, a rugalmasságban. A szabadság szeretete abban is megjelenik, hogy nehezen tűrjük a társadalmi egyenlőtlenségeket, a munkahelyi, politikai vagy más hatalmaskodást. Minimális vagyoni- és jövedelmi különbségeket ismerünk el igazságosnak. Szabadok szeretünk lenni, ezért becsüljük a megbízhatóságot, őszinteséget és barátságot, mert a becsapás, hazugság és ellenségeskedés csorbítja szabadságunkat. Ezért vagyunk toleránsak, és rugalmasak az emberi kapcsolatok terén. Szeretünk harmóniában élni másokkal, politikai téren középre húzunk, a társadalomban a türelmet, megértést és a párbeszédet pártoljuk. Az erős individualizmus a politikai és más szélsőség elutasításával jár együtt: nem szeretjük az erőszakos fellépést, mert ez fenyegeti egyéni szabadságunkat. A munkahelyen és a közéletben egyaránt a demokratikusnak tartott vezetőket szeretjük, jónak tartjuk a hatalom megosztását és a decentralizációt. Alaptermészetünk konzervatív, de az európai közösségi értékrendhez képest gyengébb a patriótaérzésünk.

Gyarapodás és munka

Az erős szabadság szeretet mellett másik alapértékünk az erős gyarapodási vágy, a feltörekvés és felemelkedés vágya. A szabadságra is azért van szükségünk, hogy szabadon mozogva gyarapodjunk. Becsüljük a teljesítményt, az anyagi sikert, a fogyasztást, az építkezést. Személyes célunk döntően a családi és vállalkozói gyarapodás. Munkaközpontú a magyar értékrend, a munkával szerzett jövedelemből szeretnénk gyarapodni. Miután a gyarapodás vágya másoknál is erősebb nálunk, ha elveszítjük a munkát, az élet értelme vesz el. A világ harmadik „legférfiasabb” értékrendjével rendelkezünk, ami mindenek fölé helyezi az anyagi sikert. A személyes anyagi sikerért aránytalan áldozatokat és kockázatokat vállalunk. A személyes gyarapodás vágya olyan erős életcélunk, hogy álmaink sokszor legyőzik a valóságot: aligha elérhető célokat tűzünk magunk elé. Az előkészítés és a feltételek megteremtése helyett azonnal fejest ugrunk életcélunk megvalósításába. A sokszor irreális cél sokszor hoz kudarcot, amit egyéni csapásként élünk át. A kudarc értékvesztett lelkiállapothoz vezet, mert a munkahelyi és vállalkozói, tehát az anyagi élet terén bennünket ért csapást másoknál mélyebben éljük át: úgy érezzük, hogy

elveszítettük az irányítást életünk felett, és ez krónikus stresszhez vezet. Ebből lépnek át a magyar férfiak a lelki és fizikai betegségbe, majd a korai halálba.

Család és vállalkozás

Individualizmusunk azt is jelenti, hogy egyéni érdekeink erősebbek a közösségi igényekkel szemben: ha a kettő között választani kell, akkor személyes céljaink legyőzik a közösség céljait. Egyetlen közösség kivétel ez alól: a család. A család gyarapodása áll értékrendünk középpontjában, nem egyszerűen személyesen szeretnénk többet elérni, hanem családuknak, ezen belül is különösen gyermekeink jövőjét kívánjuk a mienkéhez képest magasabbra emelni.

A többi közösségért –nemzet, magyarság, munkahely, lakóhely, politikai közösség, Európa, a Föld emberi közössége- nem vagyunk hajlandóak annyit tenni, mint családuknak. Ebből lép elő a családi vállalkozás, mint életcél. A kis családi cég azért ideális a magyar értékrend számára, mert egyszerre kínálja a szabadság és a gyarapodás feltételeit. A családi kisvállalkozást szabadon irányíthatjuk, ráadásul azokkal együtt, akik részei egyéni gyarapodási életstratégiánknak. A családi tulajdonú kisvállalkozás a magyar értékrend legmegfelelőbb kerete, mert a családi gyarapodás számára egyénileg irányítható, gyors, tulajdonban megjelenő, tehát tartós formáját kínálja.

Felzárkózás, felemelkedés, igazságosság

Milyen jövőkép és nemzetstratégia következik a magyar értékrendből? Két véglettel kell leszámolni, éppen a magyar értékrend szélsőségesen individuális jellege miatt. Az első a hirtelen, alapos tervezés és előkészítés nélküli, irreális célt kitűző nagy ugrás. Erre hajlamos lenne a magyar értékrend, de a ma még egyéni szintű tömeges kudarc nemzeti szinten történő megismétlése újabb történelmi tragédiához vezetne. A másik a nemzeti célt ki sem tűző, sodródó, közömbös stratégia, amelyik nem tűz ki erős, ösztönző nemzeti célokat, így nem képes a nemzetet, mint új erőforrást bekapcsolni a magyar működésbe.

Olyan jövőképre és nemzetstratégiára van szükség, amely a nemzet szintjén megismétli a társadalom többsége számára egyénileg és családirag követett célokat és stratégiákat. A magyar értékrend tehát olyan jövőképet kíván, amely Magyarország

és a határon túl élő magyarság számára együtt kínálja a szabadság és gyarapodás eddiginél magasabb szintjeit. Ennek a nemzeti jövőképnek elérhetőnek és ösztönzőnek kell lennie, amely alapos tervezésre és előkészítésre épül. A magyar jövőkép vezető célja az anyagi siker, mert ez áll az individuális egyéni értékrend középpontjában. Ez az életszínvonal, fogyasztás és életminőség közösségi szintű reális, de jelentős emelkedését tűzi ki 2025-re. Ehhez kínál a maihoz képest jobban fizető és több munkahelyet, tömeges családi és vállalkozói tulajdont, magas színvonalú oktatást, versenyképes közszolgáltatásokat, valamint célul tűzi ki az állampolgári, munkavállalói és vállalkozói szabadságok megerősítését. A jövőkép része a vagyoni- és jövedelmi egyenlőtlenségek jelentős szűkítése, a társadalmi igazságosság megteremtése.

Matolcsy György
Magyar Hírlap